

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานเลขานุการผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นางสาวธิติดา ตาทิพย์
ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือแนวทางปฏิบัติงานเลขานุการ นี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านเลขานุการผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการเป็นเลขานุการที่ดี และคุณสมบัติของเลขานุการที่ผู้บังคับบัญชาต้องการ เนื่องจากการปฏิบัติการด้านเลขานุการมีข้อจำกัดหลายด้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและอุปนิสัยของผู้บังคับบัญชา ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นเลขานุการจึงต้องศึกษาและเข้าใจผู้บังคับบัญชา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการปฏิบัติงานได้

นางสาวธิดิตา ตาทิพย์
งานเลขานุการฯ กลุ่มผู้อำนวยการ

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 ความหมายของเลขานุการ	1
ส่วนที่ 2 ภารกิจงาน	1
ส่วนที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงาน	
3.1 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานเสนอแฟ้ม	2
3.2 Flow Chart การปฏิบัติงานงานเสนอแฟ้ม	3
3.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานงานติดตามเรื่อง	4
3.4 Flow Chart การปฏิบัติงานงานติดตามเรื่อง	5
3.5 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานงานประสาน	6
3.6 Flow Chart การปฏิบัติงานงานประสาน	7
3.7 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานงานตารางนัดหมาย	8
3.8 Flow Chart การปฏิบัติงานงานตารางนัดหมาย	9
3.9 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานงานการให้บริการและอำนวยความสะดวก	10
3.10 Flow Chart การปฏิบัติงานงานการให้บริการและอำนวยความสะดวก	11
ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไข พัฒนา	12

ส่วนที่ 1 ความหมายของเลขานุการ

คำว่าเลขานุการ ในความหมายหรือนิยามตามความเข้าใจของคนทั่วไปไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนจะหมายถึง บุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ใกล้ชิด ทำหน้าที่สารพัดอำนวยความสะดวกพร้อมประสาน และติดต่อสื่อสารภายในองค์กรทั้งยังทำภารกิจต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง แต่ในความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า เลขานุการคือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับหนังสือหรืออื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่ง ส่วนในมาตรฐานอาชีพของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานให้คำนิยามของอาชีพเลขานุการไว้ว่า เป็นผู้ที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริหารขององค์กรในการบริหารจัดการงานขององค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายและเป้าหมายขององค์กร ตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการให้เป็นไปด้วยความราบรื่น และรวดเร็ว

ส่วนที่ 2 ภารกิจงาน

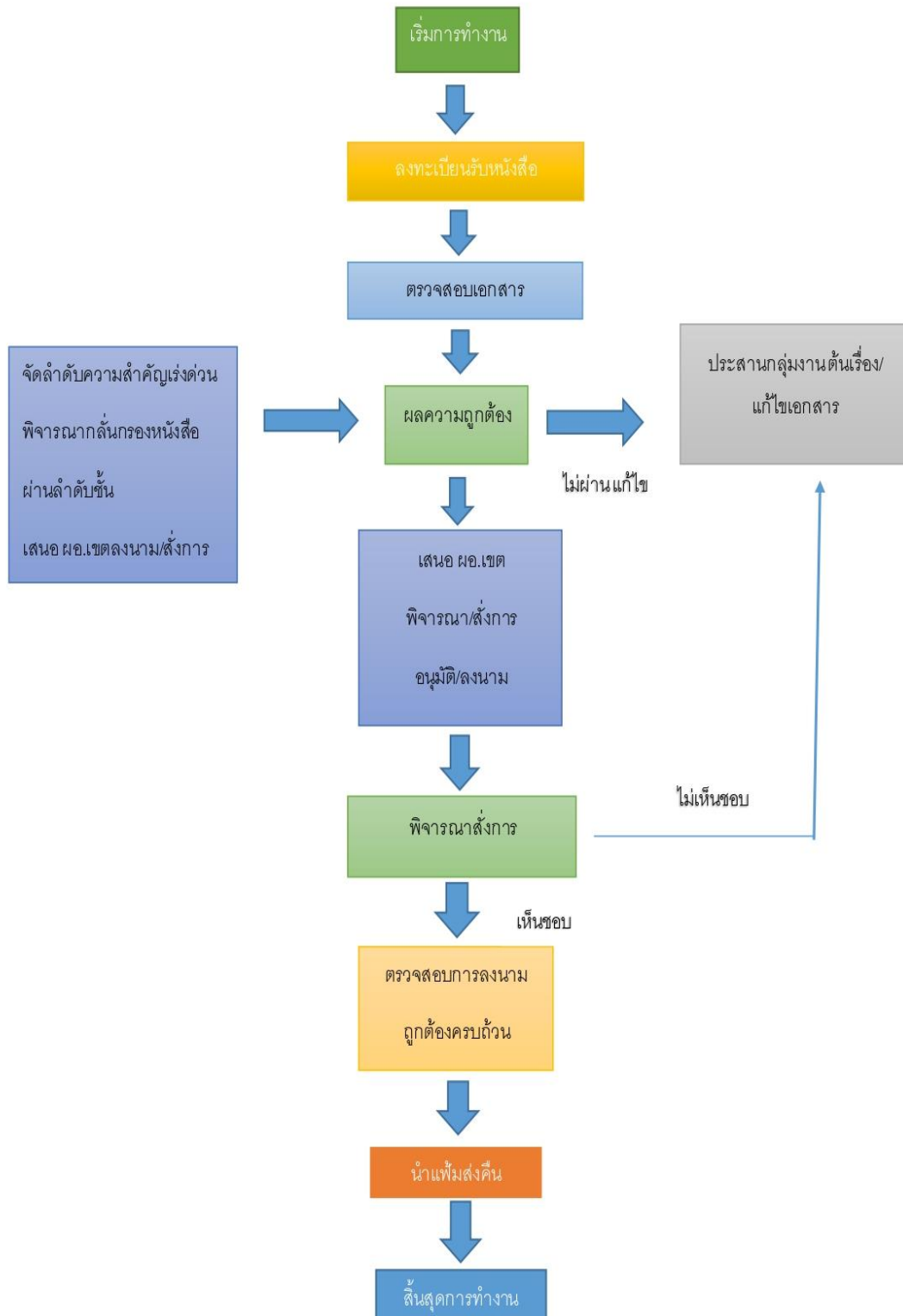
- 2.1 ติดต่อ ประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
- 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแฟ้มเอกสารงานแต่ละกลุ่มก่อนเสนอผู้บังคับบัญชา
- 2.3 บันทึกหนังสือเสนอผู้บังคับบัญชา
- 2.4 บริการผู้มาติดต่อราชการ
- 2.5 อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
  - 2.6.1 ออกติดตามผู้บังคับบัญชานอกสถานที่
  - 2.6.2 ปฏิบัติหน้าที่เวรบริเวณจุดคัดกรองสำหรับผู้มาติดต่อราชการตามมาตรการสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาฯ

ส่วนที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงาน

3.1 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานเสนอเพิ่ม

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
1	<p>งานเสนอเพิ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดลำดับความสำคัญ เร่งด่วนของเอกสาร - ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร - ตรวจสอบความเรียบร้อยติดสลิปลงนาม - เมื่อเพิ่มออกจากห้องอำนาจการกรณีมีเพิ่มหน่วยงานภายนอกประสานให้มารับเพิ่มคืน - นำเพิ่มที่ลงนามแล้วเข้าช่องของแต่ละกลุ่มงานนั้น ๆ - แจ้ง/ประสานกลุ่มให้มารับเพิ่ม 	<p>งานเสนอเพิ่ม</p> <p>นำเพิ่มเสนอเพื่อให้ ผอ.เขต ลงนามสั่งการและลงความเห็นหรือเกษียณหนังสือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดลำดับตามความสำคัญและความเร่งด่วนของหนังสือ (เรื่อง) เพื่อดำเนินการเสนอก่อน-หลัง 2. พิจารณากลับกรองหนังสือโดยตรวจทานว่าผ่าน ผอ.กลุ่ม/รอง ผอ.เขต ที่กำกับดูแลให้ครบถ้วนก่อนเสนอ ผอ.เขต พิจารณาสั่งการ 3. พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของอักษรและรูปแบบของหนังสือราชการ ก่อนนำเสนอ ผอ.เขต สั่งการและลงนามให้ครบถ้วนก่อนนำเพิ่มส่งคืน/ช่องของแต่ละกลุ่มงาน 4. ตรวจสอบความเรียบร้อยติดสลิป ลงนาม/อนุมัติ เพื่อความสะดวกแก่ ผอ.เขต ในการลงนาม 5. เมื่อเพิ่มเสนอออกจากห้อง ผอ.เขต ตรวจสอบความถูกต้องลงนาม/อนุมัติ ให้ครบถ้วน 6. ถ้าเพิ่มที่ออกเชิญพบเจ้าหน้าที่/ ผอ.กลุ่ม หรือ รอง ผอ.เขต ต้องแจ้งทันที 7. ประสานธุรการกลุ่มให้มารับเพิ่ม 8. สิ้นสุดการดำเนินงาน เสนอเพิ่มงาน 	ธิดิตา	5-15 นาทีขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ทำน ผอ.เขต พิจารณา/ลงนาม/สั่งการ

3.2 Flow Chart การปฏิบัติงานงานเสนอแฟ้ม

3.3 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการปฏิบัติงานติดตามเรื่อง

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
2	<p>งานติดตามเรื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ติดตามการดำเนินงาน - งานรับเข้า - ออก ต้องติดตามผลสำเร็จของงาน - กรณีการประสานงานโดยตรงและทางโทรศัพท์ ต้องรีบเนิการ <p>ประสานผู้เกี่ยวข้องทันที ให้แล้วเสร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แจ้งผู้บังคับบัญชา 	<p>งานติดตามเรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการประสานงานและติดตามเรื่องจากกลุ่มงานหรือหน่วยงานที่ได้รับเรื่อง 2. กรณีเรื่องรับเข้ามาต้องดำเนินการติดตามและความสำเร็จของงาน เพื่อแจ้งผลการดำเนินงานให้กับต้นเรื่องเดิมรับทราบ 3. กรณีประสานงานทางโทรศัพท์ให้รีบดำเนินการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องทันที โดยแจ้งผ่านทางโทรศัพท์หรือลงไปประสานงานด้วยตนเอง แจ้งผลให้แก่เจ้าของเรื่อง 4. รายงานผลให้ ผอ.เขต ทราบ 5. สิ้นสุดการดำเนินการ “ติดตามเรื่อง” 	ธิติตา	5-1๐ นาที

3.4 Flow Chart การปฏิบัติงานงานติดตามเรื่อง

3.5 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการปฏิบัติงานงานประสาน

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
3	<p>งานประสานงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เตรียมข้อมูลกำหนดการเดินทาง ดำเนินการขอใช้รถยนต์/จองที่พัก /ซื้อตั๋วเครื่องบิน - ยืมเงินทตรงไปราชการ ประชุม/สัมมนา/อบรม - จัดทำรายงานการเดินทาง - ประสานส่งคืนเงินยืมทตรงไปราชการ 	<p>งานประสานงาน</p> <p>ดำเนินการประสานงานและอำนวยความสะดวกการเดินทางไปราชการของ ผอ.เขต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานข้อมูลการไปราชการและกำหนดการเดินทางไปราชการของ ผอ.เขต 2. ดำเนินการประสานยืมเงินทตรงราชการและส่งคืนเงินทตรงราชการ 3. ประสานงานและติดต่อที่พักและแจ้งให้ ผอ.เขต ทราบ 4. สิ้นสุดการดำเนินการ “ประสานงาน” 	ธิติตา	1 - 2 วัน และขึ้นอยู่กับ ระยะเวลา ที่ท่านกลับ

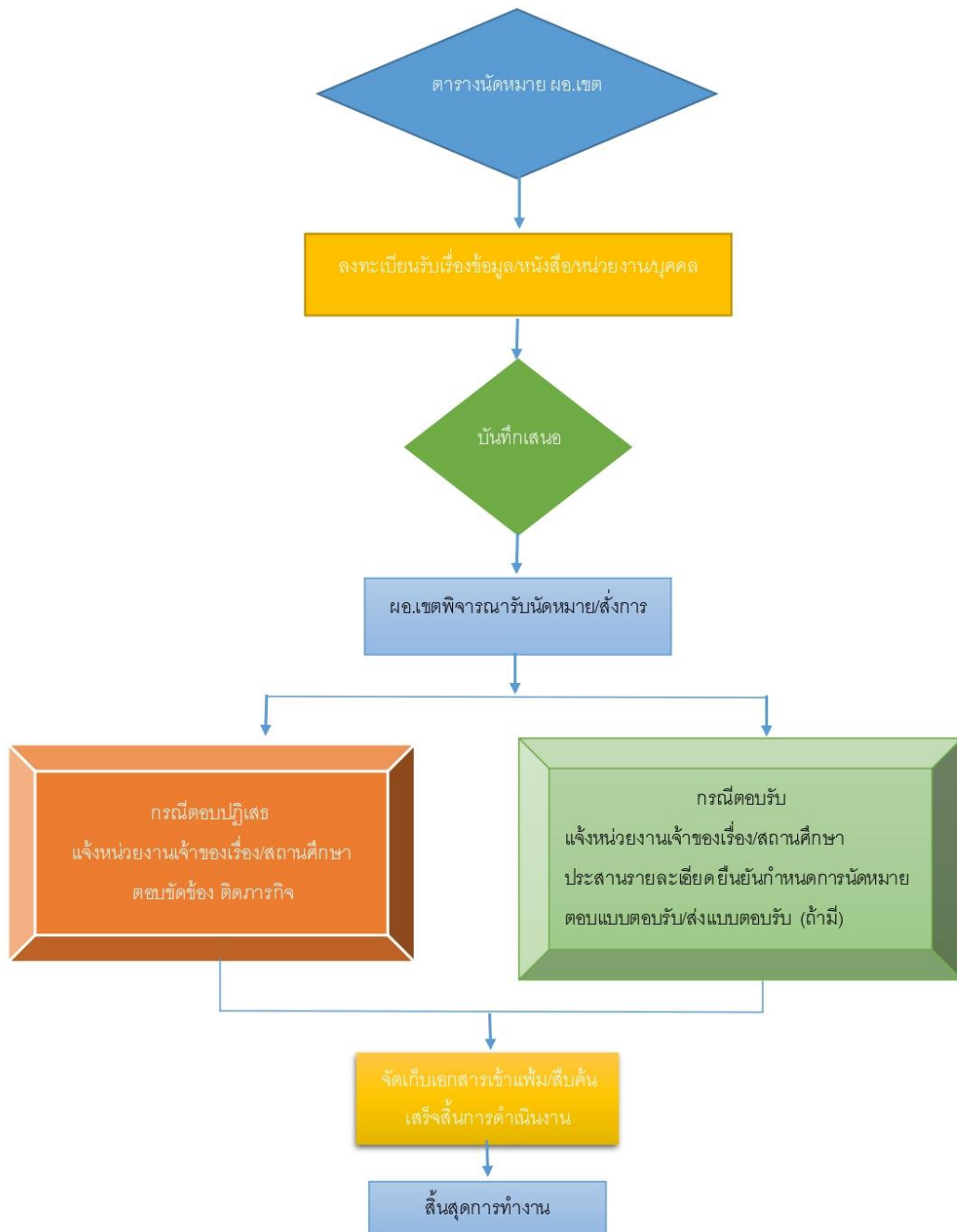
3.6 Flow Chart การปฏิบัติงานงานประสาน

3.7 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการปฏิบัติงานตารางนัดหมาย

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
5	<p>งานตารางนัดหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> เมื่อรับหนังสือจากงานธุรการแล้ว บันทึกเสนอเรื่องนั้นๆ เช่น ประธานพิธีเปิด-ปิด/ประชุม/อบรม/ร่วมเป็นเกียรติ/เป็นคณะกรรมการ ฯลฯ เมื่อบันทึกเสนอแล้ว ผอ. พิจารณาลงนาม/สั่งการ ลงนัดหรือมอบหมาย ถ้าลงนัดให้เขียนขึ้นกระดานไว้ และแจ้งเตือนท่าน ถ้าท่านมอบหมาย สำเนาหนังสือนั้น ไปแจ้งผู้ที่ท่านมอบหมาย/จอร์รถ/ประสานคนขับรถ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดเก็บเอกสารข้อมูลการนัดหมายหรือหนังสือเข้าแฟ้มเพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อมูลครั้งต่อไป 	<p>งานตารางนัดหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว เร่งด่วน บันทึกเสนอหนังสือราชการด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องและทันต่อเวลา มีรายละเอียดข้อมูลในกระดานนัดหมาย มีการแจ้งให้เจ้าของเรื่องได้ทราบ ผลการนัดหมาย 	ธิติดา	<p>ด่วนที่สุด</p> <p>1 - 5 นาที</p> <p>และขึ้นกับ</p> <p>ระยะเวลา</p> <p>ผอ.ลงนาม</p> <p>และสั่งการ</p>

3.8 Flow Chart การปฏิบัติงานงานตารางนัดหมาย

3.9 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานการให้บริการและอำนวยความสะดวก

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
5	<p>งานการให้บริการและอำนวยความสะดวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้มารับบริการมีความต้องการมาใช้บริการ - รับเรื่อง ดูตารางวันว่าง - ถ้าเข้าพบ ลงทะเบียนในสมุดรายงาน ผอ.เขต /รอ/เข้าพบ - เสริมไฟน้ำ/กาแฟ/ขนม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. งานการให้บริการและอำนวยความสะดวก มีหลายด้าน <ul style="list-style-type: none"> - มาติดต่อด้วยตนเอง - โทรศัพท์ติดต่อทั้งภายในและภายนอก 2. การให้บริการเบื้องต้น สอบถามความต้องการ 3. รับเรื่อง ตรวจสอบตารางวันว่าง 4. ลงนัดในกระดาน 5. รายงาน ผอ.เขต ในเบื้องต้น 6. คอยติดตามกำหนดการนัดหมาย <p>เพื่อประสานอำนวยความสะดวก</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. สิ้นสุดการดำเนินการ “งานการให้บริการและอำนวยความสะดวก” 	ธิดา	5-10 นาที และ ระยะเวลาที่ ท่าน ผอ.เขต ลงนาม /สั่ง การ

3.10 Flow Chart การปฏิบัติงานงานการให้บริการและอำนวยความสะดวก

ส่วนที่ 4

ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขการพัฒนางาน

งานเลขานุการผู้อำนวยการ เป็นงานที่สนับสนุนงานของผู้อำนวยการ ช่วยอำนวยความสะดวก ควบคุมดูแล และจัดลำดับความสำคัญ และความเร่งด่วน และเลขานุการยังเป็นผู้ประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความอดทน ซื่อสัตย์และเก็บความลับของเจ้านายได้เป็นอย่างดี

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

1. ในการทำงานบางครั้ง เมื่อมีงานเร่งด่วนที่ต้องปฏิบัติ เลขานุการที่ยังขาดความละเอียดรอบคอบในงานที่ทำจึงส่งผลให้การปฏิบัติงานล่าช้า
2. ในยุคปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทต่อการทำงาน ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ หากเลขานุการขาดทักษะอาจทำให้งานล่าช้า

ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหาปรับปรุงพัฒนางาน

1. การทำงานต้องรู้จักศึกษารายละเอียด เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความราบรื่น
2. มีความอดทนต่อสถานการณ์
3. มีความกระตือรือร้น
4. ตรงต่อเวลา